

Budgettaire onzekerheden relatief groot

De budgettaire onzekerheden zijn in deze projectie relatief groot. Er is de onzekerheid over de opbrengsten in 2014 van de tijdelijke verlaging van het tarief in box 2 van de inkomstenbelasting. De inschatting van de omvang van de extra winst die directeuren-grotaandeelhouders (DGA's) uit hun bv's halen in reactie op deze maatregel, is onzeker. Er is verder onzekerheid over de opbrengst van de stamrechtmaatregel. Het is moeilijk te voorspellen in hoeverre deelnemers hun tegoeden als gevolg van de maatregel eerder opnemen. Tevens bestaat onzekerheid over de opbrengst in 2015 van de versoering van het Witteveenkader in combinatie met de herziening van het Financieel Toetsingskader (FTK). Deze onzekerheid heeft te maken met het feit dat het beleid omtrent het nieuwe FTK nog niet definitief is vastgesteld. Daarnaast is onduidelijk hoe pensioenfondsen zullen reageren op deze beleidsmaatregelen en in welke mate eventueel vrijvallende premieruimte wordt aangewend voor reparatie van de pensioenregeling. Wat betreft de macro-economische progressiefactor van de belastingen en premies zijn niet alleen tegen- maar ook meevallers mogelijk (zie ook kader 'Tijdens crisis progressiefactor onder druk').

Verder is de onzekerheid door de revisie van de Nationale rekeningen het vermelden waard (a). Het CBS heeft, na het afsluiten van het cijferbeeld van dit *Centraal Economisch Plan*, tot nu toe alleen de herziening van het EMU-saldo in 2010 gepubliceerd. Dit saldo is herzien van -29,5 mld euro tot -31,9 mld euro, en van -5,1% bbp tot -5,0% bbp. Het is momenteel niet bekend of de bijstelling in latere jaren een vergelijkbare omvang heeft. Dit wordt pas helder als het CBS eind juni de Nationale rekeningen tot en met 2013 bekend maakt. Voor de projectieperiode is ook van belang dat de netto renteontvangsten op swaps na de herziening niet langer tot het EMU-saldo behoren. Deze netto ontvangsten slaan in de projectieperiode om van negatief in positief. Het CPB gaat in september in de *Macro Economische Verkenning* over op het nieuwe stelsel van Nationale rekeningen. Het EMU-saldo wordt dan in de projectieperiode negatief beïnvloed door het niet langer meenemen van de netto renteontvangsten op swaps.

Tot slot is onzeker hoe de uitgaven voor curatieve zorg zich gaan ontwikkelen. Er zijn veel signalen dat er sprake is van een forse groeivertraging, vooral bij de ziekenhuiszorg en de geneesmiddelen. De gegevens van het CBS voor de jaren 2012 en 2013 laten ook wel een groeivertraging zien, maar die kan grotendeels worden toegeschreven aan ombuigingsmaatregelen, zoals de verhoging van het eigen risico in 2013. Het onderliggende groeitempo zou volgens deze gegevens nog altijd redelijk hoog zijn. Dat zou betekenen dat het verwachte drukkende effect van de economische crisis vooralsnog beperkt is.

Dit gegeven maakt de raming van de nominale Zvw-premie in 2015 ook onzeker. Daar komt nog bij dat niet goed is in te schatten hoe de reservepositie van zorgverzekeraars zich dit jaar ontwikkelt en of zorgverzekeraars daar een aanleiding in zien om de Zvw-premies in 2015 wederom beneden lastendeckend niveau vast te stellen.

De Hervorming Langdurige Zorg (HLZ) en de introductie van de Jeugdwet gaan het zorglandschap in 2015 ingrijpend veranderen. Het is nadrukkelijk de bedoeling dat de hervormingen leiden tot een andere, betere, manier van zorg- en hulpverlening. De transitie brengt onzekerheid met zich mee voor cliënten, medewerkers en zorginstellingen. Ook is onzeker of de beoogde besparingen meteen al in 2015 gerealiseerd kunnen worden. Veel zal afhangen van de precieze omschrijving van de nieuwe aanspraken in de Zvw en de Wmo, de ruimte die het biedt aan zorgverzekeraars en gemeenten om scherp zorg in te kopen, en het verloop van de transitie naar nieuwe vormen van zorg. De raming veronderstelt dat de gemeenten volledig risicodragend worden voor de Wmo en de jeugdzorg. Onzeker is in hoeverre dit het geval zal zijn. De kabinetsbrief van 29 januari spreekt over het adresseren van knelpunten, na het volgen van de financiële effecten van het overgangsrecht in 2015.(b)

(a) CBS, 2014, Revisie nationale rekeningen, uitkomsten voor het verslagjaar 2010, CBS Mededeling ([link](#)).

(b) Kabinetsbrief aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 29 januari 2014 ([link](#)).